

Länsstyrelsens uppgift är att kontrollera så att EU:s regler för ekologisk produktion följs, så konsumenten i sin tur tryggt kan handla kvalitetssäkrade livsmedel.

Foto: Maria Tjärnström

Dokumentera din ekologiska produktion rätt

Som ekologiskt certifierad är det viktigt att skriva ned vad du gör och att spara dokument som kan styrka att allt är i enlighet med reglerna. Vid ett kontrollbesök ska länsstyrelsen kunna kontrollera de uppgifter du har lämnat och att du följer EU:s regler för ekologisk produktion. Kontrollerna sker mot bokföring, verifikationer, växtodlingsplaner eller motsvarande. Vid ett kontrollbesök ska du också kunna visa upp handlingar från kontrollorganet.

Spara dokument!

Spara de dokument som styrker att du driver företaget i enlighet med reglerna. Du ska spara all dokumentation som påverkar utbetalningen av ersättningen hela året och även året därpå. Förvara dokumenten så att du lätt kan hitta dem.

Det kan vara:

- Följesedlar
- Fakturor
- Kvitton
- Recept
- Behandlingsjournaler från veterinären

- Kartor eller ortofoton över din mark där olika skiften syns. Använd gärna den karta som finns i SAM Internet.
- Ritningar över djurstallar, för att visa att du har tillräckligt med utrymme för djuren.

Skriv ned vad du gör och när du gör det!

Oavsett om du har växtodling eller föder upp djur ska du skriva upp när du gör olika åtgärder. Det viktigaste är inte hur du dokumenterar, utan att du dokumenterar. Dokumentera så att kontrollorganet och länsstyrelsen förstår vad du har gjort, när du har gjort det, på vilka skiften du har gjort det eller vilka djurgrupper som är berörda.

Beskriv din verksamhet

Du ska kunna visa var du har din produktion och vad du gör. Beskriv företagets alla produktionsenheter, även konventionella om du har sådana. Berätta vad du gör för att vara säker på att du följer reglerna för ekologisk produktion och minimera risken för att ämnen som inte är tillåtna kommer in i din ekologiska produktion. Skriv ned hur produktionen går till hos dig och vilka rutiner du har.

Du ska föra journal över växtodling...

Som ekologisk odlare ska du sköta marken så att jordens bördighet och biologiska aktivitet bevaras eller ökar. En genomtänkt flerårig växtföljd är viktig för att uppnå det. Skriv löpande ned det som är relevant av följande uppgifter:

- Användning av gödselmedel: datum då du gödslade, typ och mängd av gödsel och vilka skiften som du har gödslat.
- Användning av växtskyddsmedel: anledning till att du använt preparatet, typ av preparat, behandlingsmetod.
- Inköp av insatsvaror: datum för inköp, typ av insatsvara och vilken mängd du har köpt in.
- Skörd: datum, typ av skördad gröda och vilken mängd du har skördat och om grödan är ekologisk eller odlad på mark som är under omställning.

...och djurhållning

När du sätter in djur ska du redovisa varifrån djuren kommer, när de sattes in i besättningen, om djuren genomgått omställning och i så fall datum för omställningstiden, djurens identitetsmärke

och uppgifter om tidigare veterinärbehandling.

När djur lämnar gården ska du redovisa djurens ålder, antal, slaktvikt om djuren gått till slakt, identitetsmärken samt vart djuren ska skickas. Många av dessa uppgifter finns i slaktavräkningar. Sparar du dem behöver du inte skriva ned dem i journalen.

När djur dör eller avlivas noterar du detta och anledningen till förlusten. Notera också förrymda eller saknade djur.

Du ska när det gäller journalföring av foder och utfodring skriva upp vilken typ av foder du ger inklusive eventuella tillsatser och andel av olika råvaror i foderstaten. Förutom att spara faktura och leveranssedel eller båda för inköpt foder så är det också bra om du sparar broschyrer, etiketter och annat material som innehåller information om fodret.

Redogör för vilka tidsperioder dina djur vistas utomhus. Har du flera betesområden med olika produktionsplatsnummer du växlar mellan skriver du när växling sker. Har du uppbundna nötkreatur ska du också skriva upp de dagar du släpper loss dem så att de kan gå ut. Kan du av olika skäl inte rasta dina

uppbundna nötkreatur ska du skriva upp anledningen till det.

Du ska journalföra alla behandlingar du gör.

Både förebyggande åtgärder som vaccinationer och behandling av sjuka djur. Detta ska vara med:

- vilken dag behandling har skett
- vilken typ av produkt djuret har fått till exempel homeopatika, avmaskningsmedel eller antibiotika
- hur du har gett läkemedlet till exempel via foder, vatten eller injektion
- i vilken dos läkemedlet har getts.

När det gäller behandling av sjuka djur ska du också notera uppgifter om djurets diagnos. I journalföringen över sjuka djur ska det gå att utläsa vad veterinären har ordinerat när det gäller veterinärvård med intyg. Det ska också gå att utläsa karenstiden innan du kan sälja djuret, äggen eller mjölken som ekologisk. Notera de verksamma farmakologiska ämnena i läkemedlet. Vi bedömer att du uppfyller dessa krav genom att spara praktikjournalen eller förrättningsunderlaget från veterinären. Innebär behandlingen att djuret måste genomgå en ny omställningstid ska du notera även det. Det måste vara tydligt hur många behandlingar ett djur har fått under ett år.

Anna Tjell
anna.tjell@lansstyrelsen.se
0611- 34 90 12

Nya bestämmelser om opastöriserad mjölk

Från 1 september 2016 gäller nya regler för den som säljer eller skänker bort opastöriserad mjölk.

Opastöriserad mjölk får som tidigare endast lämnas ut direkt till konsument på gården. Mjölken ska tappas upp i samband med leveransen.

Följande är nytt:

De mjölkproducenter som lämnar ut opastöriserad mjölk måste registrera detta hos länsstyrelsen. Det går att göra en ändringsanmälan via e-tjänsten på länsstyrelsens hemsida.

Högst 70 liter i veckan får lämnas ut och mjölkproducenten ska dokumentera datum och mängd vid varje leverans.

Dessutom ska det lämnas skriftlig information om riskerna med opastöriserad mjölk och hur mjölken ska hanteras.

Informationen ska innehålla:

- upplysning om att mjölken är opastöriserad och kan innehålla hälsofarliga bakterier
- rekommendation om att mjölken ska kokas eller användas i maträtter som genomgår en värmebehandling innan konsumtion
- upplysning om att det är särskilt viktigt att barn och personer med nedsatt immunförsvar inte konsumerar mjölken utan föregående värmebehandling
- anvisning om hur mjölken ska förvaras

Länsveterinär Helén Löfblad
helen.lofblad@lansstyrelsen.se
0611-34 91 98

Foto: Maria Tjärnström

Foto: Maria Tjärnström

Lean Lantbruk finns nu även för småföretagare

Vill du bli mer effektiv och öka konkurrenskraften i ditt företag? Lean Lantbruk driver 18-månaders utbildningar i arbetssättet lean och från och med hösten 2016 kan även enmansföretagare och mindre företag gå utbildningen.

Lean är ett sätt att tänka, arbeta och förhålla sig till problem. Grundtanken är att ständigt förbättra arbetssätten med utgångspunkt i det som externa och interna kunder vill ha och att ta bort slöserier. Så bygger man ett företag som har långsiktig konkurrenskraft och skapar även utrymme för tillväxt. Lean handlar därför om att granska sina arbetssätt, ta vara på allas kompetens och vara villig att lära nytt. Tillsammans arbetar man smartare och mer effektivt.

Ett kontinuerligt arbete med lean genererar vanligen bättre kommunikation, struktur, ledarskap och en mer engagerad personal, för att bara nämna några av effekterna. Vill du veta mer om Lean Lantbruk eller göra en intresseanmälan, gå in på www.leanlantbruk.se

Johanna Andersson
Lantbrukarnas riksförbund region Sydost
johanna.andersson@lrf.se
0470-70 36 53

Notiser

Utdrag ur CDB registret

Brev med utdrag ur CDB för räkningsperioden 1 augusti 2015 till 31 juli 2016 kommer i december i år. Utdraget får du för att kunna kontrollera vilka djur som är registrerade på din produktionsplats och vilka som kan ligga till grund för stöd.

Inte längre tillåtet med uppbundna handjur

Du vet väl att alla handjur ska hållas i lösdrift efter den 1 augusti 2017?

Denna bestämmelse tillkom 2007 och har alltså haft en tioårig övergångsperiod. Syftet bakom är dels att det inte finns någon beteslagstiftning för tjurar vilket skulle kunna göra att de tvingas tillbringa hela livet efter kalvperioden stående uppbundna, dels att det kan vara ett stort hygieniskt problem med handjur på båspall.

Det är alltså hög tid att fundera på alternativa hållningssystem för dina handjur om de står uppbundna. Tänk på att eventuella ombyggnationer kan vara förprövningspliktiga.

Arbete pågår för att besluta om stödutbetalningar

Samtidigt som arbetet med höstskördarna är i full gång i länet så pågår arbete med att besluta om utbetalningar här inne på länsstyrelsen. Just nu är det fokus på att betala ut så mycket som möjligt av bland annat gårdsstöd, förgröningsstöd, ekologisk produktion samt kompensationsstöd. En utbetalningsplan finns på Jordbruksverkets hemsida.

Fokus i detta nummer av Landsbygden är information om vad som ska dokumenteras ifall du söker ersättning för ekologisk produktion. Dokumentationen är viktig för att kunna visa konsumenten att det som produceras på gården är kvalitetssäkrat. Därför kommer kontrollanten att efterfråga dokumentation vid kontrollen och det är viktigt att denna finns tillgänglig.

Övriga erfarenheter från årets arealkontroll är glädjande nog att vi hittar färre fel. Det finns dock en del som inte uppmärksammat aktivitetskravet. All jordbruksmark i vårt län som man söker stöd för omfattas av aktivitetskrav från och med 2015. Jordbearbetning, sådd, odling/skötsel med etablerade metoder, skörd, bete, putsning, avslagning eller motsvarande räknas som aktiv jordbruksverksamhet. Även trädor omfattas av aktivitetskravet men där finns det regler för vid vilken tidpunkt man får utföra själva aktiviteten. De enda undantagen från krav på aktivitet är åkermark som läggs i träda under första året som träda samt betesmark, slätterängar och fäboddar som ingår i ett åtagande.

Nästa år försvinner möjligheten att logga in i SAM Internet med lösenord. Då är det bara e-legitimation som gäller. Enklast är det att använda Mobilt BankID eftersom man då även kan göra ansökan på en annan dator än sin egen. Med e-legitimation kan man också se information om det egna företaget som finns på Mina sidor.

Annika Wallin

Enhetschef för jordbrukarstöd och veterinär

Notiser

Ändrat kononummer?

För att du ska få dina pengar i tid är det viktigt att du har angett rätt kononummer. Ändra kononummer på "Mina sidor" eller med blanketten "Anmälan - kononummer".

Utbetalning av 2016 års stöd

I år kommer det att göras delutbetalningar av flera stöd än vanligt. Planen är att 70 % av gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd och stöd till unga ska betalas ut i oktober. Dessutom

Foto: Maria Tjärnström

Slututbetalning i landsbygdsprogrammet 2014 - 2020

Jordbruksverket meddelar att det från den 15 december kommer att vara möjligt för länsstyrelsen att handlägga och fatta beslut om slututbetalningar för företagsstöd och projektstöd. Detta meddelande vänder sig till er som har fått företagsstöd eller projektstöd beviljat i landsbygdsprogrammet och som väntar på att få göra en ansökan om slututbetalning för din investering eller insats.

Extra pengar till bredband

Regeringen stärker upp Landsbygdsprogrammet med 850 miljoner kronor för att bygga ut bredband i områden där förutsättningar för kommersiell bredbandsutbyggnad saknas. Ökningen motiveras med att tillgång till snabbt bredband ofta är en förutsättning för att människor och företag ska vilja flytta till eller bo kvar på landsbygden. Hur stor andel av dessa pengar som Västernorrlands län får är ännu inte bestämt.

2015 års stöd

Slututbetalning av kompensationsstödet för 2015 ska enligt planen börja ske i oktober. Slututbetalning av ersättning för ekologisk produktion och omställning till ekologisk produktion 2015 planeras från och med december 2016.

